

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Tapani, Annukka			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Miten meistä tulee me? : monialaisen ammattikorkeakoulun kollektiivisen identiteetin rakentuminen			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2007-02-28	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 137 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Ammattikorkeakoulut ovat uusia toimijoita koulutuksen kentällä. Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK) toiminta ammattikorkeakouluna alkoi vuonna 1992. SAMKissa on koulutusta kolmella toimialalla: tekniikka ja merenkulku, sosiaali- ja terveysala sekä liiketalous, matkailu- ja kulttuuriala. Toimipisteitä on yhteensä kymmenen ja ne sijaitsevat viidellä paikkakunnalla.</p> <p>Me-teeman tarkasteluun tuo lisänsä SAMKin ainutlaatuinen ylläpitomalli ja koulutusyksiköiden eriaikainen mukaantulo kokonaisuuteen. Ylläpitomallissa määritellään muun muassa rahavirrat, koulutuspaikkakunnat ja koulutuksen tasapuolinen kehittäminen eri paikkakunnilla. Ammattikorkeakoulun rakentuminen ei ole ollut helppoa: ammattikorkeakoulukokeiluun liitettyjen oppilaitosten ikä vaihteli vajaasta kymmenestä vuodesta jopa yli sataan vuoteen, välimatkat vaihtelivat vajaasta kilometristä yli sataan kilometriin, samoin huomattavaa vaihtelua oli opiskelijamäärässä ja henkilökunnan määrässä.</p> <p>Kollektiivisen identiteetin merkitystä tutkin kysymällä, mitä sana me merkitsee tutkimuskohteena olevan ammattikorkeakoulun henkilökunnan mielessä. Keräsin aineiston sähköpostikyselyä valitsemiltani 60 henkilöltä. Vastauksia sain takaisin 39 kpl. Valitut henkilöt olivat luokitukseni mukaan ns. kriittisiä tapauksia, joiden tiesin työyhteisökokemukseni perusteella edustavan kriittistä ajattelua: henkilö on toiminut pitkään SAMKissa tai hän on esittänyt kriittisiä ajatuksia työryhmissä tai kokouksissa. Kriittinen tapaus voi olla myös henkilö, joka on uusi toimija tässä yhteisössä. Mukaan valitsin sekä johtotehtävissä toimivia, opettajia että toimistohenkilökuntaa. Kaksoisroolini keskushallinnon virkamiehenä, osana tutkimaani merkityskokonaisuutta, ja tutkijana oli haasteellinen: vastaajien mielessä saattoi olla vakooja tai keskushallinnon edustaman ajattelutavan vanki.</p> <p>Analysoin aineiston viisiportaisesti.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Argumentaatioanalyysi: etsin vastauksista perustelut (P), taustaoletukset (T) sekä väitteet (V). 2. Argumentaatioanalyysin täydennys retorisella analyysillä: kirjoitin edellä esitetyt argumentit tyyppitarinoiksi. Sovelsin fenomenologista metodia: kun fenomenologinen reduktio on tehty, kiinnostuksen kohteena oleva ilmiö voidaan kuvata ja paljastaa ja mennä syvemmälle ilmiöön 3. Analysoin omat näkökulmani tyyppitarinoista, niiden vakuuttavuudesta, vakuuttamisen keinoista, suuntauksesta, kenelle tarkoitettuja ja kuinka onnistuneesti. 4. Kahdeksan muuta henkilöä vertaisanalysoivat tyyppitarinat. <p>Tutkimusaineistoni perusteella sana me saa merkitykseksi seuraavia asioita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • merkitys on erilainen riippuen tilanteesta, jossa ollaan • sana merkitsee yksikköä tai sen osaa • se merkitsee kaikkia, hyvin laajasti • meisyys merkitsee sitä, että meillä on jotain yhteistä • me sanalla ei ole merkitystä enää. <p>Me-sanana käytössä voidaan erottaa seuraavat tasot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olen aina me. • Ulkopuolisille kumppaneille me tarkoittaa kaikkia, talon sisäisesti me tarkoittaa omaa yksikköä. • Työyhteisöni on me. • En käytä sanaa me juuri lainkaan. <p>Yhteenkuuluvuuden tunteen esteiksi nähtiin seuraavat seikat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtaminen • Ulkoiset rakenteet • Henkilöstön tahtotila • Toisaalta nähtiin, että tämä on kasvuprosessi kohti yhteisöllisyyttä. <p>Tärkeimmät lähteet:</p> <p>Blumer, H. (1969) Symbolic Interactionism. Perspective and Method. Berkeley: University of California Press. Berkeley and Los Angeles, California.</p> <p>Kalliola, S. (2001). Herbert Blumer. Symbolinen interaktionismi. Teoksessa V. Hänninen, J. Partanen & O-H. Ylijoki (toim.) Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjät. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.</p> <p>Kaunismaa, P. (1997) Keitä me olemme? Kollektiivisen identiteetin käsitteellisistä lähtökohdista. Sosiologia 34, (3), 220-229.</p> <p>Kakkuri-Knuutila, M-L. ja Halonen, I. (2002). Argumentaatioanalyysi ja hyvän argumentin ehdot. Teoksessa M-L. Kakkuri-Knuutila (toim.) Argumentti ja kritiikki. Helsinki: Gaudeamus</p>			

Kuusela P. (2001) George Herbert Mead. Pragmatismi ja sosiaalipsykologia. Teoksessa V. Hänninen, J. Partanen & O-H. Ylijoki (toim.) Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjät. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.

Mead, G. H. (1962) Mind, Self, & Society. From the Standpoint of a Social Behaviorist. Edited and with an Introduction by C. W. Morris. Chicago: The University of Chicago Press.

Varto, J. (1996) Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä.

Avainsanat-Nyckelord-Keywords

identiteetti

opettajat

kollektiivisuus

ammattikorkeakoulut

henkilökunta

symbolinen interaktionismi

Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information